

ბანკი ლიბერატორი

2010

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცლო ტესტის ბუკლეტი და ამ ტესტის პასუხების ფურცელი.

ბაიტივალისწინაშე, ბასწორღება მხოლოდ პასუხების ფურცელი!
პასუხების ფურცლის ბაკენვა ლაუშვებელია!
ბესტის ბუკლეტი შებიძლიათ ბამოიყენოთ მხოლოდ შავი სამუშაოსათვის!

ლიბერატორის ტესტი ორი ნაწილისაგან შედგება: I. ქართული ლიბერატორა;
II. წერითი ღაღალება.

ტესტის მაქსიმალური ქულაა – 80.

ყურადღებით გაეცანით საგამოცლო ტესტის ბუკლეტს და შემდეგ შეავსეთ პასუხების ფურცელი. მხედველობაში არ მიიღება ტესტის ბუკლეტში ჩაწერილი პასუხები, ბუკლეტი შეგიძლიათ გამოიყენოთ მხოლოდ შავი სამუშაოსათვის.

ღაკვირვებით წაიკითხეთ ტესტის ყოველი ღაღალების პირობა. პასუხების ფურცელში წერეთ გარკვევით და იმყოფინეთ პასუხებისათვის გამოყოფილი აღგილები. შეცლომა შეგიძლიათ გადახაბოთ და გვერდით (ან ბემოთ) ღაწეროთ სხვა პასუხი.

ორივე წერითი ღაღალების შესრულება სავალდებულოა. შეგიძლიათ თხბულებები ტესტის ბუკლეტში ჯერ შავად ღაწეროთ, ხოლო შემდეგ გადაათეთროთ.

ბასწორღეტი: აუცილებელია ყველა პასუხის გადაგანა პასუხების ფურცელში!
ბაიტივალისწინაშე, არ ბასწორღება ის ღაპალება, რომელის პასუხების ფურცელში საბანბებოლ ამ ღაპალებისათვის ბამოყოფილ აღგილას არ იქნება ბაღატანილი!

არსად მიუთითოთ თქვენი სახელი და გვარი და არც პიროვნების იღენტიფიცირების სხვა საშუალება, წინააღმდეგ შემთხვევაში ნაშრომი არ ბასწორღება!

ტესტის შესასრულებლად გეძლევათ 4 საათი.

ვისურვებთ წარმატებას!

I. ქართული ლიტერატურა

- (2) 1. გაიხსენეთ იაკობ ხუცესის „შუშანიკის წამება“.
1. რა მიზნით დაედევნა ჯოჯიკი ჩორს გამგზავრებულ პიტიახშს?
 2. რა უსაყვედურა მომაკვდავმა შუშანიკმა ჯოჯიკსა და მის ცოლს?
- (1) 2. გაიხსენეთ იოვანე საბანისძის „აბოს წამება“.
- აბოს გაქრისტიანების რა მიზეზი ივარაუდა ამირამ?
- (2) 3. გაიხსენეთ გიორგი მერჩულის „გრიგოლ ხანძთელის ცხოვრება“.
1. კონკრეტულად რით ახსნა საბა იშხნელმა ის, რომ ბაგრატ კურაპალატის პირველსავე ხმობაზე არ გამოცხადდა მასთან?
 2. რით ახსნა საბა იშხნელმა ის, რომ საბოლოოდ მაინც ეახლა კურაპალატს?
- (4) 4. გაიხსენეთ „ამბის ცნობა ტარიელისაგან ნესტან-დარეჯანის დაკარგვისა“.
1. რა ბრძანება გასცა მეფე ფარსადანმა მაშინვე, როგორც კი სასიძოს მკვლელობის შესახებ შეიტყო?
 2. გადმოეცით ფარსადანის ნათქვამი, რომელიც ააშკარაგებს – იგი თვალთმაქცობს, როდესაც ტარიელს უთვლის: „თუ ჩემი ქალი გინდოდა, რად არა შემაგებინე?“
 3. ფარსადანის აზრით, ისეთი რა დანაშაული მიუძღოდა დავარს, რომ მეფემ მისი სიკვდილით დასჯა გადაწყვიტა?
 4. რა საბედისწერო შედეგი მოჰყვა ფარსადანის ამ გადაწყვეტილებას?
- (1) 5. სულხან-საბა ორბელიანი მოგვითხრობს, რომ მეფე ფინეზმა უფლისწული ჯუმბერი აღსაზრდელად ლეონს მიაბარა.
- ლეონის აზრით, რას უქადდა თავად მას მეფის ეს გადაწყვეტილება?
- (2) 6. გაიხსენეთ დავით გურამიშვილის „დავითიანი“.
1. ავტორის სიტყვებით, ვინ იყო მისი „პატრონი“ ტყვეობაში?
 2. მხატვრული ასახვის რომელ პრინციპს ანიჭებს უპირატესობას დავით გურამიშვილი?
- (2) 7. გაიხსენეთ გრიგოლ ორბელიანის „თამარ მეფის სახე ბეთანიის ეკლესიაში“.
1. რატომ სურს პოეტს, სიკვდილამდე უმზიროს თამარ მეფის ფრესკას და „არ გამოფხიზლდეს?“
 2. რას შესთხოვს პოეტი თამარ მეფის ხატებას?
- (2) 8. გაიხსენეთ ნიკოლოზ ბარათაშვილის „ბედი ქართლისა“.
1. რას გულისხმობს მეფე ერეკლე ქვემოთ მოყვანილი სტროფის ბოლო ორ სტრიქონში?
„და ახლა, ოდეს ჩემს ხელმწიფობას
განეუმზადებდი ჟამ-კეთილობას,
აი, მის ნაცვლად რაი მომაპყრეს
მე ჩემთა ძეთა და ვინ ახარეს!..“
 2. რა არის იმის პირობა, რომ ქართველებს „უბედურებაც ბედნიერ აქვნდეთ“?
- (2) 9. გაიხსენეთ ილია ჭავჭავაძის „კაცია-ადამიანი?!“.
1. რატომ არ სიამოვნებდა ლუარსაბს სტუმრის მისვლა?
 2. რა გახდა დავით და ლუარსაბ თათქარიძეების გაყრის საბაბი?
- (2) 10. გაიხსენეთ აკაკი წერეთლის „გამზრდელი“.
1. რა არგუმენტით ამართლებს ბათუ თავის გადაწყვეტილებას – საფარ-ბეგის ნაცვლად მოიპაროს ცხენი?
 2. დაახსენეთ იმავე ეპოქის სხვა პოემა, რომელშიც გვხვდება „გამზრდელის“ ანალოგიური სცენა – უბედურების მომასწავებელი ავდრის დროს თხზულებაში ახალი პერსონაჟი შემოდის.
- (2) 11. გაიხსენეთ ვაჟა-ფშაველას „აღუდა ქეთელაური“.
1. აღუდას სულიერი სამყაროს რა თავისებურება განაპირობებს იმას, რომ იგი თემის ტრადიციებს უპირისპირდება?
 2. რა განცდა უბიძგებს აღუდას, მუცალის სულის საცხონებლად კურატი შესწიროს სალოცავს?

- (2) 12. გაიხსენეთ ვაჟა-ფშაველას „სტუმარ-მასპინძელი“.
1. რატომ იცრუა ზვიადაურმა ჯოჯოლასთან შეხვედრისას?
 2. გადმოეცით, ქისტების რა შეფასება მოჰყვა ჯოჯოლას საქციელს, როდესაც ის მარტოდ-მარტო შეებრძოლა მომხდურ ხევსურებს.
- (2) 13. გაიხსენეთ ლეო ქიაჩელის „ჰაკი აძბა“.
1. კუზმას აზრით, რამ აიძულა ჰაკი, საკუთარ თავზე აელო უჯუშის მიერ ჩადენილი დანაშაული?
 2. რა მიზანი ამოძრავებდა ჰაკი აძბას, როდესაც მოკლული მეზღვაური დაიტირა?
- (2) 14. გაიხსენეთ მიხეილ ჯავახიშვილის „ჯაყოს ხიზნები“.
1. რა აზრს გამოხატავს თეიმურაზის კისერზე ჩამოკიდებული ლემის სიმბოლური სახე?
 2. დაასახელეთ, რის მეშვეობით თავისუფლდება თეიმურაზი ამ საშინელი ხილვისაგან.
- (2) 15. გაიხსენეთ გალაკტიონ ტაბიძის „სილაჟვარდე ანუ ვარდი სილაში“.
1. ლირიკული გმირის რა სულიერ მდგომარეობას გამოხატავს სტრიქონები – „ღამენათევი და ნამთვრალევი ჩემს სამარეში ჩავესვენები“?
 2. დაასახელეთ მეტაფორა, რომლითაც ავტორი მიმართავს ღვთისმშობელს.

II. წერითი დავალება

წერითი დავალების ინსტრუქცია:

ყურადღებით გაეცანით დავალებებს და გაიაზრეთ ისინი.

თუ ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, არ არის შესრულებული არც ერთი მითითება ან მოცემული ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებულნი, ანდა ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს, დაიწერება 0 ქულა და ნაწერი აღარ გასწორდება.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გაძნელებდა, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

ორივე წერით დავალებას თან ახლავს სამ-სამი მითითება. ამ მითითებებს უნდა უპასუხოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს და არ იყოს კითხვებზე ცალ-ცალკე გაცემული პასუხების მექანიკური ჯამი ან მოცემული ტექსტის პერიფრაზი (თუნდაც მთელი თხზულების შინაარსის გადმოცემა). გაითვალისწინეთ, რომ დავალების მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ, დეტალურად და დასაბუთებულად. ნაშრომი შეფასდება იმის მიხედვით, თუ რამდენად ჩანს მასში არგუმენტირებისა (მაგალითებით საკუთარი მოსაზრებების დასაბუთების) და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი და არა იმის მიხედვით, ემთხვევა თუ არა თქვენი პოზიცია საყოველთაოდ აღიარებულ თვალსაზრისს. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ტესტში დატოვებულია ფურცლები შავი სამუშაოსათვის. ეს ნაწერი არ სწორდება.

პასუხების ფურცელში დაშვებული შეცდომა გადახაზეთ, ფრჩხილებში ნუ ჩასვამთ და ნურც დაჯდაბნით.

წერითი დავალების მაქსიმალური ქულაა 25.

დავალება № 1

ყურადღებით წაიკითხეთ გრიგოლ ღვთისმეტყველის (IV ს.) „ბოროტის მიმართ“:

მოსხვედი, ბოროტო, გამოვიცან შენი ზრახვები,
მოსხვედი, რათა დამიბნელო სანუკვარი და მარადიული
საღვთო ნათელი.

ძნელად საძლევო, ბნელი ნათლად როგორ გამოჩნდი?
ვერ მომატყუებ ამდაგვარი შენი ფანდებით.
რად გამიჩაღებ მძიმე ბრძოლას ცხადად თუ მალვით?
რად აღგაშფოთებს შიში ღვთისა, მას აქეთ რაკი
გამოაძევე სამოთხიდან პირველად ადამ,
ქმნილება ღვთისა, ბრძნული მცნება მისტაცე ცოდვით
და ტკბილ ცხოვრებას მწარე საზრდო შენ განუმზადე?
როგორ გაგექცე, როგორ დავიხსნა თავი ტანჯვისგან?
სულ მცირე ცოდვით იპარები ნაკადად გულში,
ფართო გზას ჰპოვებ, აღბორებული მღვრიე ტალღებით
მომიცავ ბოლოს და მიმიღებს ბნელი უფსკრული.

განვედი ჩემგან და მიმართე იმ ხალხს,
რომელმაც ღმერთი ვერ იცნო.

მე კი ხვედრი ვარ მაცხოვრისა, ტადარი, მსხვერპლი
და როს ღმრთეებას ჩემი სული შეეზავება,
მეც ღმერთ ვიქმნები.

შენ კი ღვთისა და საღვთო ქმნილების მორჩილი იქმენ,
გეშინოდეს მისი რისხვისა, ღვთისმოშიშთა განწყობილ გუნდის
და იმათ მიერ გამოთქმული საგალობლების უწყვეტი ხმების.

თარგმნა ქეთევან ბეზარაშვილმა

ყურადღებით წაიკითხეთ ნიკოლოზ ბარათაშვილის ლექსი „სული ბოროტო“:

სული ბოროტო, ვინ მოგიხმო ჩემად წინამძღვრად,
ჩემის გონების და სიცოცხლის შენ აღმაშფოთრად?
მარქვი, რა უყავ, სად წარმიღე სულის მშვიდობა,
რისთვის მომიკალ ყმაწვილის ბრმა სარწმუნოება?
ამას უქადლი ჩემს ცხოვრებას, ყმაწვილკაცობას?
თითქოს მომცემდი ამა სოფლად თავისუფლებას,
ტანჯვათა შორის სიამეთა დამისახავდი
და თვით ჯოჯოხეთს სამოთხედა გარდამიქცევდი!

მარქვი, რა იქმნენ საკვირველნი ესე აღთქმანი?
რად მომიხიბლე, აღმირიე წრფელნი ზრახვანი?

სული აღმშფოთო, მიპასუხე, ნუ იმალები,
რისთვის გაცუდდა ძალი შენი მომჯადოები?

წყეულიმც იყოს დღე იგი, როს შენთა აღთქმათა
ბრმად მივანდობდი, ვუმსხვერპლიდი ჩემთ გულისთქმათა!
მას აქეთ არის, დაუკარგე მშვიდობა სულსა,
და ვერც ღელვანი ვნებათანი მიკვლენ წყურვილსა!

განვედი ჩემგან, ჰოი, მაცთურო, სული ბოროტო!
რა ვარ აწ სოფლად დაშთენილი უსაგნოდ, მარტო,
ჭკუით ურწმუნო, გულით უნდო, სულით მახვრალი?
ვაი მას, ვისაც მოხვდეს ხელი შენი მსახვრალი!

გააანალიზეთ მოცემული ტექსტები შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ, რა არის გრიგოლ ღვთისმეტყველის ტექსტის მთავარი სათქმელი და რა მხატვრული საშუალებებითაა იგი გამოხატული.
- იმსჯელეთ, რა არის ნიკოლოზ ბარათაშვილის ტექსტის მთავარი სათქმელი და რა მხატვრული საშუალებებითაა იგი გამოხატული.
- იმსჯელეთ, რა აქვს ამ ორ ტექსტს საერთო და რა განასხვავებს მათ.
თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

A series of horizontal dashed lines spanning the width of the page, intended for writing or drawing.

A series of horizontal dashed lines spanning the width of the page, intended for writing or drawing.

